

Часопис ученика и професора
Техничке школе „Павле Савић”

Алгебричар

остави траг

2021/2022.

Уводна реч...

„Како сачувати себе од промене? Само путем промене....“

Милан Младеновић

Ове године обележавамо шездесет година постојања Техничке школе „Павле Савић“. Значајна и велика ствар која у себи носи читаво клупко значења и отвара још једно клупко питања на која су одговори давно дати, али и даље траже нова промишљања.

А о јубилејима је тешко размишљати са емотивним отклоном. Писање о њима лако може да склизне у патетику и добије тон какав не бисмо желели да има. Јер – ниједан јубилеј није безначајан. То је заокружени траг трајања, сведочанство вредности која остаје, која се мења и прилагођава силама спољашњег света, а опет истрајава својом суштином и квалитетом. Због тога су јубилеји прилика да поново преиспитамо идеју квалитета и измеримо шта је заправо та нит који траје и која ће нас надвисити као што је надвисила и надживела и многе слављенике пре нас. Која вредност је непроменљива потка у времену невероватног убрзања, несталности и променљивости?

Шта је путоказ и оријентир?

Образовање је свакако смисао људске цивилизације, оно је основ сваког човековог напретка, али само по себи не може бити целовито и довољно. Тек употпуњено добронамерношћу, поштовањем, искреношћу и, изнад свега, љубављу, оно добија пуноћу и испуњава сврху. И то су вредности којима се мери и наша школа. Трудећи се да једни другима будемо изнад свега људски ослонац, потпора утемељена на уважавању и разумевању, овакве надобразовне норме преносимо и на децу, а они на њих даље надограђују знање и искуство.

Мењају се околности, учимо нове начине, спознајемо другачије перспективе, свет се затвара и изнова отвара, статистички подаци добијају нова тумачења, похвале и награде су често релативна ствар. И све је то добро. Јер као истинско сведочанство нашег успеха ипак остаје вредан и поштен рад дивних људи које можете срести у оближњем салону, у пекари, лабораторији, апотеци, месари или на факултету. Њима је ова школа најмањи заједнички садржилац и највећа одскочна даска. А нама су они слика истинског смисла нашег трајања. Ето, то је важно, а све друго може да се мења.

ОВО СМО МИ

Техничка школа „Павле Савић“, Нови Сад
1961-2021.
ЈУБИЛЕЈ - 60 ГОДИНА ШКОЛЕ

Дан школе: **23. октобар**
Школски часопис: **Алхемичар**
Мото: „**Формула за праву школу**“

ТАКМИЧЕЊА

- Међународни фестивал иновација, знања и стваралаштва “Тесла фест”- прво и друго место
- Пословни изазов Војводине
- Републичког такмичења средњих стручних школа за подручје рада Хемија, неметали и графичарство, за групу Хемија и неметали -друго место
- Републичко такмичење маникир-педикир - друго место
- Освојено прво место на државном такмичењу у цудоу, Видовданска награда
- 13. литерарни конкурс Фонда “Филип Француски” и Карловачке гимназије

ПРОЈЕКТИ

Међународни пројекти:

1. **Creative industry and business- CIB CfP2019-** финансиран од стране RYCO канцеларије за земље Западног Балкана, WB6.

Носилац пројекта је наша школа, а партнери су: Мјешовита средња хемијска школа из Тузле и ЈУ ССШ „Спасоје Распоповић“ из Подгорице.

2. „**Science for Earth**“ **Erasmus +**, пројекат стратешког партнерства са образовним институцијама из Пољске, Италије, Шпаније, Португала, Кипра и Грчке.

ПРОЈЕКТИ

Државни пројекти:

1. „Писци, наши савременици, у школи“ - одржив, вишегодишњи пројекат подржан и финансиран од стране Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (гости Александра Нинковић Ташић, Мирјана Бобић Мојисиловић, Михајло Пантић, Дејан Алексић, Ђорђо Сладоје, Вида Огњеновић...)
2. „Мала школа хемије и технологије“ - одобрен и финансиран од стране Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, који има за циљ подстицање ваннаставних активности.
3. „Једнаке шансе у средњошколском образовању“, 2008-2014. године, подржан од стране МНП Републике Србије и након којег смо постали Модел школа једнаких шанси која је ресурсе добијене током пројекта задржала у свакодневном васпитно образовном раду.
4. “ОПРЕЗ - ТРГОВИНА ЉУДИМА ЈЕ МРАЧНА ЗОНА ДРУШТВА”- пројекат који је покренут на иницијативу Локалног тима Града Новог Сада за борбу против трговине људима и Омладинске престонице Европе Нови Сад 2019 - ОПЕНС

Школски пројекти:

1. „Матуранти за катедром“
2. Пројекат обележавања Европског дана језика
3. “Урбани пејзаж”- Ликовна изложба
4. „Перспектива“- Изложба ученичких радова
5. „Оно у чему се огледам“- Ликовна изложба у оквиру коцепта Нови Сад Европска престоница културе 2021.
Новогодишњи хуманитарни базар
6. Мала школска галерија - са продукцима насталим у оквиру ликовне колоније
7. Хуманитарни базар - помоћ Дечјој болници у Новом Саду
8. Хуманитарни концерт наших ученика и сарадња са организацијом „Буди хуман“.

Ученичке компаније

Ученичке компаније AD-”SP Crew”

и “Елемент “ са својим производима традиционално учествују, такмиче се и постижу завидне резултате на Међународном фестивалу иновација, знања и стваралаштва „Тесла фест“, Регионалном и Националном такмичењу „Пословни изазов“ и истичу се у хуманитарном раду.

Школа је остварила веома успешну сарадњу са:

- Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Заводом за вредновање квалитета образовања и васпитања, Покрајинским секретаријатом за образовање
- Са Градом Новим Садам, учешћем ученика и професора у акцијама и манифестацијама којима је Град био покровитељ
- Са Градском управом за образовање (у виду свеобухватне подршке из делокруга њихове надлежности)
- Са Школском управом Нови Сад (обуке, предавања, трибине)
- основним школама кроз реализацију програма професионалне оријентације
- Центром за социјални рад, у решавању проблема појединих ученика,
- Са Полицијском управом - одсек за малолетничку деликвенцију и одсек за трговину људима
- Са Координационим тимом Града Новог Сада за борбу против насиља
- факултетима у Новом Саду, кроз реализацију програма професионалне оријентације, кроз рад школских секција као и реализацију плана наставе у блоку и практичне наставе у блоку (ПМФ, Технолошки факултет, Пољопривредни факултет...)
- погонима хемијске и прехранбене индустрије Новог Сада и ближе околине, кроз реализацију и извођење блок наставе
- Месном заједницом Салајка
- Са Градском управом за заштиту животне средине
- Са Заводом за јавно здравље Војводине – едукативни материјал
- Домом здравља –Саветовалиште за младе у циљу унапређења здравља ученика, учешћем у обележавању значајних датума и едукацијом наших ученика за вршњачке едукаторе
- Са организацијама (ЦИП, УРС...) кроз реализацију активности у оквиру пројеката Једнаке шансе у средњошколском образовању, Достигнућа младих, Тима за заштиту деце од насиља, Тима за каријерно вођење и саветовање....
- Новосадским сајмом
- Покрајинским заводом за заштиту природе
- Народним музејом у Београду
- Градском библиотеком (и огранком Амерички кутак),
- Академијом уметности,
- Културним центром Новог Сада,
- Музејом Војводине, Матицом српском и галеријама у Новом Саду,
- Српским народним позориштем, Позориштем младих - организовањем посета представама
- приватним фризерским салонима и козметичким салонима у оквиру организовања практичне наставе за образовне профиле: женски фризер, мушки фризер и маникир и педикир,
- Заводом за трансфузију - организовањем добровољног давања крви и Црвеним крстом - организовањем предавања и хуманитарних акција
- Другим средњим школама у граду

ИНТЕРВЈУ СА ДИРЕКТОРИЦОМ ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ „ПАВЛЕ САВИЋ“ - мр МИЛОМ КОСТИЋ

• „Формула за њраву школу“

- ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗНАЧАЈНИХ ДАТУМА УВЕК ЈЕ ПРИЛИКА ДА СЕ ПОДСЕТИМО ВАЖНИХ ТРЕНУТАКА КОЈИ СУ ИЗ НАС И ОНОГА ШТО ЋЕ СЕ СА ПОНОСОМ ПАМТИТИ И УБУДУЋЕ.

НА ШТА СТЕ НАЈПОНОСНИЈИ КАДА ЈЕ У ПИТАЊУ РАД НАШЕ ШКОЛЕ У ПРОТЕКЛИХ ДЕСЕТ ГОДИНА?

Посебно сам поносна на наше ученика, успешне предузетнике и академце који су након завршетка школовања били и остали најбољи презентери школе у којој су провели један део своје младости.

У пословном смислу поносна сам на наставнике који су посвећени свом раду, усавршавању и успеси-ма на свим нивоима такмичења.

- КАКВА ЈЕ ВАША ВИЗИЈА ШКОЛСТВА УОПШТЕ И НАШЕ ШКОЛЕ У БУДУЋНОСТИ?

Визију наше школе везујем за потребе савременог друштва да учење и знање остају вредности којима теже сви учесници у образовно-васпитном раду.

- ШТА ЈЕ ОСОБЕНОСТ У РАДУ ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ „ПАВЛЕ САВИЋ“ ЗБОГ КОЈЕ БИ БУДУЋИ СРЕДЊОШКОЛЦИ ПОЖЕЛЕЛИ ДА СЕ УПИШУ БАШ ОВДЕ?

Осим великог броја образовних профила због којих се будући средњошколци одлучују за упис у нашу школу, ту су и ваннаставне активности, рад у ученичким компанијама, хуманитарне активности, међународни пројекти, школски пројекти, спортске активности и други садржаји који се редовно реализују.

Издвојила бих рад ученичког парламента и иницијативе и активности које они покрећу.

Осим тога школа је активно укључена у реформу средњег стручног образовања и била је једна од 50 школа у Србији које су учествовале у пројекту CARDS, а који је финансирала Европска унија.

Од школске 2019/20. године учествујемо у међународном пројекту *Creative industry and business*, а од школске 2020/21. године смо укључени у *Erasmus*

+ пројекат стратешког партнерства *Science for Earth* са образовним институцијама из Пољске, Италије, Шпаније, Португала, Кипра и Грчке.

Тренутно реализујемо пројекте МПНТР Републике Србије - *Обогаћени једносменски рад и Државна матура*, али и друге пројекте као што су *Достигнућа младих и Унапређивање могућности за интеграцију и образовање Рома у Србији, поспешивање запошљивости младих Рома и реинтеграцију повратника*, а учествовали смо и у пројектима *Једнаке шансе у средњошколском образовању и Школа без насиља*.

Традиционално организујемо *Малу школу хемије и технологије* за ученике основних школа, као и књижевно вече *Писци, наши савременици у школи* (пројекти које финансира Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице).

Захваљујући подршци ЕУ фондова и МНПТР, у току ове године опремљене су лабораторије за извођење практичне наставе и вежби у сва три подручја рада.

У школи се негује и промовише одрживи развој и интеркултурални дијалог кроз разне радионице и манифестације, развија се креативност ученика и подржавају интересовања кроз секције - драмска, новинарска, хемијска, еколошка, спортско-рекреативна, хор. Школа организује разне акције, ликовне изложбе, трибине, предавања, посете позоришту, биоскопу, сајму, али и другим важним манифестацијама у граду.

Након завршеног трогодишњег или четворогодишњег школовања, наши ученици успешно настављају своје академске каријере на Новосадском универзитету или постају успешни предузетници у својим областима.

Школа је активно укључена у рад Заједница у сва три подручја рада и домаћин је Републичких такмичења у организацији МПН.

- СА УЧЕНИЦИМА СМО РАЗГОВАРАЛИ О ПРОМЕНАМА У ШКОЛОВАЊУ КОЈИМА СУ ОНИ СВЕДОЦИ. ЗАНИМА НАС КАКО ТО ИЗГЛЕДА И ИЗ ВАШЕ ПЕРСПЕКТИВЕ. КОЛИКО СУ СЕ ШКОЛОВАЊЕ И ШКОЛА ПРОМЕНИЛИ ОД ВРЕМЕНА КАДА СТЕ ВИ БИЛИ ЋАК?

Мислим да је однос са професорима од непроцењиве важности за образовање једног детета, поготово у средњошколском узрасту када млади човек формира своје мишљење и личност. Сматрам да смо се у том делу највише променили током свих ових година, и то у позитивном смислу, да је настава прилагођена ученицима и њиховим потребама, а усмерена на исходе.

- ШТА, ПО ВАШИМ МЕРИЛИМА, ЧИНИ ДОБРОГ ПРОФЕСОРА И ДОБРОГ ДИРЕКТОРА ШКОЛЕ?

Генерално за овај посао вам је потребан мали дар комуникације, отвореност, тачност, марљивост, несегичност, одговорност и доследност. Дobar професор или добар директор треба да воли ову школу, да поштује своје колегинице и колеге и да им помогне у раду и онда ће долазак на посао представљати право задовољство.

- ЈЕДНА ОД РЕДОВНИХ РУБРИКА НАШЕГ ЧАСОПИСА ЈЕ И КЊИЖЕВНА ПРЕПОРУКА. КОЈУ КЊИГУ БИСТЕ ВИ УЧЕНИЦИМА ПРЕПОРУЧИЛИ КАО НЕШТО ШТО НЕИЗОСТАВНО МОРАЈУ ПРОЧИТАТИ?

Моје омиљене књиге су „Дервиш и смрт“, „Добро дрво“ и „Три послератна друга“. Нека то буде и препорука за све који их до сада нису прочитали.

Неизоставно је „Добро дрво“. Можете га прочитати за време великог одмора, али – кад га једном прочитате – стално ћете му се враћати.

- И ЗА КРАЈ БИСМО ВОЛЕЛИ ДА ЧУЈЕМО КОЈА ЈЕ ВАША ПОРУКА СВИМ УЧЕНИЦИМА НАШЕ ШКОЛЕ? ШТА ЈЕ, ПО ВАМА, ВАЖНО ЗА УСПЕХ У ЖИВОТУ?

Ако је мото наше школе - „Формула за праву школу“, нека ваш мото буде да кроз живот пронађете формулу која ће вам донети срећу и успех на свим пољима, користећи знање и вештине које сте стекли у Шајкашкој 34.

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

Тешко је побројати све активности у којима су наши професори и ученици учествовали у протеклих десет година. Чак и када бисмо хтели свега да се присетимо и о свему да сведочимо, било би то немогуће, поткрао би се неки заборав или слабо памћење. Ипак, ни тако време и труд нису изгубљени. Тај пређени пут је заправо непорециво богатство, искуство које ће и једнима и другима бити степеник ослонца у будућим корацима, а нашој школи препорука и мера њене истинске вредности.

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

Желећи да представимо макар делове онога што смо урадили, уместо рођенданских приказа нашег рада, доносимо вам овај већи, деценијски.

ТЕХНОЛОГИЈА ХЕМИЈСКЕ СТРУКЕ

Наставници овог стручног већа су, у склопу својих редовних годишњих активности, присуствовали семинарима за стручно усавршавање, учествовали у припремама за обележавање Дана школе, посећивали Сајмове образовања, Ноћи истраживача, Фестивале науке, Тесла фест, са ученицима одлазили на Међународни пољопривредни сајам, Пољопривредни факултет, Технолошки факултет, ПМФ, у Пастеров завод и Фарбрику цемента „La Farge“. Такође су посетили и фабрику лековитог биља „Fructus“ у Бачкој Паланци, „Хемофарм“, „Јуко-хемију“, али и Фабрику воде „Donat MG“ у Рогашкој Слатини, као и дестилерију „Grappa i Poli Nardini“ у Италији.

- Све ово је подразумевало активан рад са ученицима наше школе, али и са

онима који ће то тек постати. Наиме, ученици су, заједно са наставницима обилазили Истраживачку станицу „Петница“, учествовали на манифестацији Хемијски викенд на ПМФ-у, али и припремали и организовали Отворена врата школе. За време ових дана ученици осмих разреда основних школа су могли да се упознају са образовним профилима у нашој школи, као и са радом у лабораторијама.

- Запажен је и рад Еколошке секције, посебно на уређењу школског дворишта,

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

сакупљању старе хартије, набавци ПЕТ амбалаже за сакупљање секундарних сировина. У оквиру ове секције су се ученици припремали и за учешће у квизовима знања из екологије, обележавање Светског дана воде, Дана планете Земље, Дана климатских промена... Такође су активно учествовали на литерарним конкурсима из екологије.

- Блок настава је организована у виду посета предузећима, факултетима и институтима.

- Важно је издвојити и то да су наши наставници снимали часове за РТС Планету, али и да су учествовали и у друштвено одговорним акцијама као што је добровољно давање крви.

- Наша школа је била носилац активности за израду збирке за нови тип такмичења на републичком нивоу из хемијске технологије.

- Ученици су заједно са својим наставницима учествовали и на такмичењима и остваривали запажене резултате:

Издајамо учешће на међународном такмичењу из хемије 2011. године - GRAN PRIX

СHEMIQUE у Дорнбрину (Аустрија). Ментори су били професори Ружа Окљеша и Јасмина Јаконић.

2012- Републичко такмичење из Хемијске технологије у Врању, ментор је била професорица Татјана Колошњај, а наши ученици су екипно освојили 4. место.

2013- Републичко такмичење из Хемијске технологије у Лесковцу, ментор је била професорица Татјана Колошњај, а ученици су екипно освојили 1. место. У појединачном пласману: Бранислав Кованушић је освојио 2 место, а Пиља Тамара 3. место.

2014 –Учешће на републичком такмичењу из Хемијске технологије у Крушевцу.

2015 – Републичко такмичење из Хемијске технологије у Вршцу, ментор професорица Драгана Стричевић. Ученици су екипно освојили 6. место.

2016 – Такмичење у Параћину.

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

2017 – Такмичење у Кикинди

2018 – Учешће на такмичењу у Зрењанину, ментор је била професорица Драгана Лаиновић, а ученици су екипно освојили 2. место, док је

Лејла Тињић заузела 4, а Никола Живановић 6. место.

2019- Такмичење у Суботици, ментор је била професорица Јасмина Јакоњић-Јањић. Ученици су екипно освојили 2. место, а ученица Лејла Тињић је заузела 3. место.

Сви наставници су активно учествовали у припреми ученика за такмичење, као и у реализацији такмичења.

ПРЕРАДЕ ХРАНЕ

Професори који припадају овом стручном већу су, заједно са ученицима, учествовали и остварили запажене резултате на такмичењима и фестивалима, од којих су неки и међународног карактера. Овде ћемо издвојити само неке од њихових многобројних активности.

Републичка такмичења из области производња и прерада хране :

- Параћин, 2011. година
ментори: професори Михајловић М., Алијевић Љ., мр Чордаш Ј, Поповић С.
- Пожаревац, 2012. година
- Пирот, 2013. година
ментори: мр Чордаш Ј, професори Јовановић Б, Божић М, Маџгаљ С. и Мрђеновић Н.
- Нови Сад, 2015. година
ментор: професори Кемивеш Т, ученица Суботин А. IV-1 освојила прво место-техничар за биотехнологију
- Краљево, 2016. година
ментори: професори Маџгаљ С. и Станковић С.

- Зрењанин 2017. година
ментори : професори Јовановић Б. (прво место-техничар за биотехнологију), Маџгаљ С.

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

(прво место – пекар), Станковић С. (друго место – месар) и Божић М. (девето место-прехранбени техничар)

- Лесковац, 2019. година
ментори: професори Станковић С, Пушкаш Љ. и Лукић А.

1. Међународни фестивал иновација, знања и стваралаштва „Тесла фест“ у Новом Саду.

Наши ученици увек освоје неколико награда, ментори мр Чордаш Ј. и професорица Чемерлић Б.

2. Такмичења у организацији Достигнућа младих:

- Пословни изазов: мр Чордаш Ј. Пословни изазов Западног Балкана, 2016. године у Загребу
- Регионална такмичења Ученичких компанија - ментори мр Чордаш Ј. и професорица Чемерлић Б.

3. Манифестације : Млинарски дани, Фијакеријада, Купусијада, обележавање Дана здраве хране, Хуманитарни новогодишњи базар

4. Пројекти у којима смо учествовали:

- Мала школа хемије-професорица Мунитлак-Петовић Д.
-презентација подручја рада Пољопривреда, производња
- Назив пројекта „ Креативна индустрија и бизнис“ финансиран од стране RYCO.
01. 02. 2020 - 31. 01. 2021.

Циљ пројекта: јачање капацитета средњих школа и просветних радника

Учесници пројекта:

Партнер 1: Мјешовита средња хемијска школа, Тузла

Партнер 2 : ЈУУССШ „ Спасоје Распоповић“ , Подгорица

Координатор пројекта: мр Јасна М. Чордаш
Асистент координатора: мр Мила Костић

Наставник: Биљана Чемерлић

Ученици из школе: Викторовић Катарина, Врсајков Исидора, Драгумило Александра, Лазаревић

Илија, Александар Ковачевић и још 10 ученика који су парцијално учествовали.

- Назив пројекта „Науком за земљу“
01. 09. 2020. - 31. 08. 2023.

Опис и циљ пројекта:

Идеја пројекта рођена је из неколико потреба:

- интересовање ученика за научне предмете, развијање њихових вештина комбиновања

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

знања из различитих области, креативности и креативног изражавања

- подстицање наставника да уче нове методе и раде на способности заједничког решавања проблема
- корист од образовног искуства различитих институција.

Учесници пројекта:

1. Zespół Szkół: Szkoła Podstawowa im. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Liceum Ogólnokształcące im. Prymasa Stefana Kardynała Wyszyńskiego Polska
2. STANDO LTD Cyprus
3. FUNDACION UXIO NOVONEYRA Hiszpania
4. UNIVERSITA DEGLI STUDI DI PALERMO Włochy
5. Technical school "Pavle Savić", Novi Sad Serbia

6. Innovation Frontiers IKE Grecja
7. EPRALIMA - ESCOLA PROFISSIONAL DOALTO LIMA - COOPERATIVA DE INTERESSE PUBLICO ERESPONSABILIDADE LIMITADA Portugalia.

Асистент координатора: мр Јасна М. Чордаш.
Наставник: Биљана Чемерлић и Биљана Јовановић.

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

СТРАНИ ЈЕЗИЦИ

Професори који припадају овом активу су са својим ученицима, поред редовног учешћа на такмичењима, ширили видике радећи позоришне и филмске пројекте којима су слали недвосмислене поруке актерима школског живота, али и друштву у целини. Из широког спектра њихових активности издвајамо:

1. Окружно такмичење у Сремским Карловцима, у Карловачкој гимназији 2013. године. Ученица Доротеа Балабан је, под вођством професорице Јасмине Радујков-Сурла освојила 3. место. На Републичком такмичењу у Београду Доротеа и њена менторка су заузеле 5. место.

2. У оквиру четвртог фестивала Школског театра U okviru četvrtog festivala Школског театра-"Foreign language drama festival", odigrana је predstava "Frankenštajn".

3. У оквиру пројекта о заустављању насиља, направљен је видео "Say no to bullying", (професори који су учествовали у његовој изради су Сава Ракић, Татјана Стојић и Лела Вуковић) и овај видео је освојио прво место на Републичком такмичењу.

4. Наши професори су са ученицима учествовали у пројекту Elta-учење у музеју, (професори Сава Ракић, Татјана Стојић и Лела Вуковић).

5. У оквиру пројекта E-smile, у Гимназији "Јован Јовановић Змај" спроведено је тестирање на којем је био успешан наш ученик Александар Батајић. Он је, у оквиру тог пројекта, 2014. године послат на годину дана школовања у Америци.

6. Ученик Петар Павлов такође иде на годину дана школовања у америку 2021. године, а организатор је Амерички кутак Flexy (програм размене ученика).

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

ПРИРОДНЕ НАУКЕ

Ученици наше школе су, под вођством наставника који припадају Стручном већу природних наука учествовали на такмичењима, али и посетама које су свакако оснажиле љубав према природним наукама, али и њихово лакше разумевање. Од активности бисмо издвојили:

Такмичење „Мислиша“ на којем су ученици показивали

Костић и Сања Голић која је координисала и пружала техничку подршку у снимању.

У новембру 2019. године професорице Бранка Костић и Сања Јовелић су организовале посету изложби „Пази, отровно!“ која је постављена у покрајинском заводу за заштиту природе.

своје знање математике, а у раду са њима су учествовали сви професори који предају математику у нашој школи.

Посету Научно-истраживачком центру „Петница“ је претходних школских година организовала професорица Нада Бањанин

Посету Народном музеју у Београду је у новембру 2019. године организовала професорица Наташа Маленица.

У снимању часова за РТС Планету су учествовали наши професори Бранка

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ

Верујући у Оптимизам, Радост, Слободу, Лепоту и Живот – трудимо се да сачувамо културу изражавања, језик и писмо, да негујемо доброту и добронамерност у сваком изразу. Свечане академије, концерти, књижевне вечери, изложбе слика и позоришне представе, објављени ученички радови, похвале и награде – све су то само делови личних иницијација у којима дете постаје Човек. А то је наш исход и циљ.

ОД ЈУБИЛЕЈА ДО ЈУБИЛЕЈА...

СТРУЧНО ВЕЋЕ – ОСТАЛО – ЛИЧНЕ УСЛУГЕ

Настојећи да будемо једна од најатрактивнијих сличица у мапи наше школе, годинама успевамо да са ученицима реализујемо учешћа на Републичким такмичењима са којих доносимо пехаре и дипломе, али и сврставамо Техничку школу „Павле Савић“ у ред најпознатијих школа које у свом сколопу имају образовне профиле мушки и женски фризер и педикир/маникир.

Такође редовно учествујемо у свим активностима које су везане за промоцију школе, одазивамо се позивима на хуманитарне акције, активни смо у обележавању Дечје недеље, сарађујемо са Клубом фризера...

Пре свега пратимо и подржавамо рад наших ученика, а њихов рад је најбоља препорука онима који се питају да ли и због чега уписати један од образовних профила у подручју рада личне услуге.

СПРЕМНОСТ ДА СЕ ПРУЖИ РУКА РАЗЛИЧИТОМ

Веома смо поносни на вишегодишње учешће наше школе у пројекту „Једнаке шансе у средњошколском образовању“. Овај пројекат се реализује од 2005. године и бави се проблемима мањина и маргинализоване деце. У њему је, у више фаза, учествовало шест градова из Србије, а један од њих је и Нови Сад. Велики број професора је прошао специјалне обуке и радионице, као и мини пројекте, и резултати су показали да су школе које су учествовале у овом пројекту постале примери добре праксе. У њима се, а тако пише и у званичном Евалуационом извештају, развија клима подршке за социјално укључивање и унапређује образовна пракса.

Као најважнији остварени исходи пројекта „Једнаке шансе у средњошколском образовању“ посебно се истичу : неговање критичког мишљења, примена интерактивних наставних метода, поштовање људских права и права детета, превазилажење предрасуда и смањене дискриминације.

Занимљиво је прочитати шта је из угла професора о учешћу у овом значајном пројекту написала професорица Лела Вуковић која је била један од професора-ментора са којима су деца путовала у швајцарско село Троген.

„Следбеници визије и филозофије приступа образовању Pestalozzi Children’s Foundation-a, која промовише мирну интеркултуралну кохабитацију различитих нација, религија и етничких група, постају и млади и

професори из Србије. Након распакивања кофера са личним стварима спремним за двонедељни боравак у селу, већ на првим радионицама у природи отпочиње лично распакивање и разоткривање оних невидљивих кофера, које као сенке носе сићушне и неспремне руке, свесне или несвесне њихових терета. Адолесценти са наших простора, представници маргинализованих група и

културе која је доминантна, оснажени техникама савладаним кроз пројектне активности ШЈШ (Школа Једнаких Шанси) - на теме идентитета, дискриминације и толеранције на терену интеркултуралног села имали су утисак да су тек проходили. Пројектни тим РСФ-е (Pestalozzi Children's Foundation) одговоран да уз супервизијску помоћ професора и активиста НВО-а, партнера на пројекту, спроведе програм интеркултуралне размене, постарао се да се не иде утабаним и познатим стазама, већ да свако још у селу пронађе свој пут, јасне путоказе оријентише, како ка себи, тако и ка онима за које желе да их пронађу, једном када се у пресеку истих потреба на раскршћу различитих искушења изгубе.

Кроз теме антирасизма, идентитета и вештина комуникације увек се прожимају постулати превазилажења предрасуда и разумевања култура. Уважавањем свог личног идентитета, презентовањем културолошког обрасца своје земље, оснажује се способност прихватања и разумевања традиционалних вредности и особености различите културе. У директној размени са младима из Швајцарске, Украјине и Молдавије, примењују се научене технике, додирује се помало мистично, шетајући кроз векове, бит Песталоцијевих образовних метода, дете као центар приступа, образовање засновано на индивидуалним разликама, чулна перцепција и самостална активност подучаваног.

Кроз вежбе опуштања, концентрације, игре поверења и тимског рада на површинском нивоу, проверљивим по постигнућима на радионицама, пресликава се прихватање других и свест о себи у новом окружењу.

Да би се одговорило на основне људске потребе, исказала коректност и захвалност домаћинима на двонедељном смештају и храни, од младих се захтевало да преузму одговорност за функционисање живота у кући. Подела послова свакако укључује родну равноправност и базира се на индивидуалним потребама и способностима. Према склоностима и доминантно израженим вештинама појединаца савладавају се конкретне препреке и бирају тим лидери.

Професори не прате у стопу утабане трагове на искуственим стазама преображаја ка интеркултуралности, већ траже свој пут, руку под руку са младим савезницима. Пратећи промену, генерацијски удаљени постају све ближи променењем и подучаваном младом човеку за вредности и особености друштва праведнијих стартних полазишта за припаднике свих групација етно простора који деле. Наставници излазе из тесних ципела прописаних курикулума, бирају стазе, биле оне пречице или маратонске маршуте на којима подучавање постаје изазов и уживање, а не наметнута истина, већ она подложна критичном мишљењу, сада и изнова. Ту се круг не затвара. Спремношћу да се пружи рука различитости, шаље се порука породицама маргинализованих и рањивих групација да сигурни дом и окружење постају за квадратни метар већи, са сваким новим наставником до којег идеја дође и који јој у сусрет иде.“

ИНТЕРВЈУ СА ЂАКОМ ГЕНЕРАЦИЈЕ – Анастасијом Сладаковић

• „На такмичењима сам научила како устати после пада и суочити се са животом када те обори“

- Да ли си, док си била у првој години, могла да претпоставиш како ћеш једног дана бити ђак генерације?

Када сам била на упису у првој години, професорка Тања Дражић ми је рекла да ћу бити ђак генерације! У првим недељама прве године ми је то исто рекла и професорка Зорица Роксандић, а за њима и остали професори.

Али мени то није дјеловало као нешто достигну, највише због моје дислексије. Ја још не могу да вјерујем да сам постала ђак генерације.

- Колико тога се у твом животу променило током школовања и да ли је школа испунила твоја очекивања?

Током ове четири године ја сам се доста промијенила, највише због професорке Зорице Роксандић и, наравно, моје разредне, професорке Бранке Шикарац. Оне као да су неке моје успаване особине пробудиле и учиниле да будем боља. По мом мишљењу оне су једним великим дијелом заслужне за то што сам постала ђак генерације.

У неким тренуцима школа ми је дала више од онога што сам очекивала, понекад је била у складу са мојим очекивањима, али било је случајева када сам била разочарана.

По чему ћеш памтити протекле четири године?

Највише ћу их памтити по смијеху, нарочито код професора Зорана Брујића.

Памтићу их по разним догађајима, презентацијама и такмичењима на којима сам била. Доста тога се накупило за ове четири године што је вриједно да се памти!

- Када би све што си урадила могла радити поново, шта би променила?

Не бих допустила да ме одређени догађаји обесхрабре. Ту пре свега мислим на одређена такмичења. Ти моменти су ме уздрмали и поколебали, јер на њима нисам остваривала запажене, а тако жељене резултате. Но и то је била једна животна лекција. О томе како устати после пада, како се суочити са животом кад те обори, како се изборити са својим страховима и коначно, како се суочити са собом. Када се све то превазиђе, лакше је живети у сопственој кожи.

Какви су твоји планови за будућност?

Желим да упишем Технолошки факултет, да га завршим са што бољом оценом и упишем докторске студије. Волила бих да свој живот посветим науци, а многи ми говоре да бих била добар професор, па је моја жеља да постанем професор на факултету.

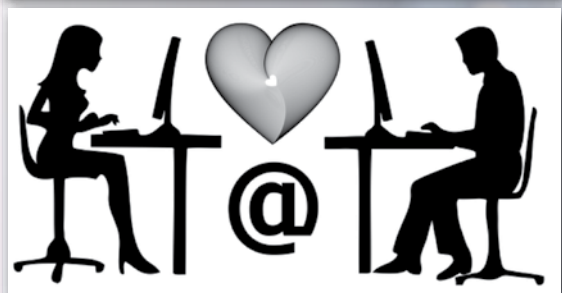
Шта би, за крај, поручила онима који нашу школу тек уписују?

У овој школи се може доста тога научити, како из стручних предмета тако и из лекција корисних за живот. Мој је савјет да грабе што више знања, јер ће им професори пружити доста тога, и радо ће се посветити када виде да ученик нешто жели да научи.

ДИГИТАЛНА ДЕКАДА СВЕТА

У раздобљу од једне деценије доста се тога може променити, а последња деценија је донела убрзане промене у многим аспектима нашег свакодневног живота и културе. Иако су промене јасне и лако уочљиве, брзо их прихватамо и оне лако постају саставни део наших живота па нам се чини да су одувек биле ту.

Одговор на питање колико се наша свакодневница променила у последњих десет година можемо пронаћи и у дневним вестима које нас свакодневно извештавају о попултурним трендовима, а који су уско повезани са технолошким иновацијама.

- Мобилне апликације су промениле начин на који упознајемо људе.

Упознавање преко интернета је, од последње опције, прерасло у примаран начин упознавања и проналажења партнера. Према истраживања једног америчког универзитета из 2017. године – готово 41% испитаника је свог партнера пронашло преко интернета. Од тада до данас је овај број само растао.

- Златно доба телевизије пролази.

Број претплатника кабловске телевизије је у сталном опадању, али се бележи пораст корисника стриминг сервиса. Тржиште музичких албума полако нестаје, јер су се променили начини на које долазимо до новог издања омиљеног бенда. Док је пре десет година проценат стриминга у продаји неког албума био потпуно занемарљив, данас представља његову већину. Неке од највећих музичких звезда свој успех дугују ЈуТјубу, а захваљујући овом сервису промењен је и сам концепт видео-спота. Бљештави ЕмТиВи спотови су постали непопуларни, док је потенцијал песме да постане интернет феномен од пресудног значаја да ли ће бити будући хит или не.

- Квази-такси уместо обичног.

Појавом компанија које уз помоћ својих апликација нуде дељење возње, редефинисан је појам такси превоза широм света. Данас готово да нема онога ко себе сматра озбиљним путником који бар једном није користио овај начин путовања.

- Пластика на црној листи.

Забринутост због климатских промена и стања животне средине у којој млађе генерације морају остати и живети, довела је до поштравања режима употребе пластике у свакодневном животу. На удару су се посебно нашли артикли за једнократну употребу (боце за воду, кесе, сламчице за сок) и њихову употребу је забранио велики број друштвено одговорних компанија у свету.

Ово су само неке од тектонских промена које су задесиле свет. Сигурни смо да постоје и оне које бисте ви додали на ову листу. И биће их све више. Остаје нам, ипак, да се питамо да ли ово убрзање заиста прија нашем свету или је одавно прошао тренутак величанственог климакса после којег долази само пад.

У ЗВЕЗДЕ ЗАГЛЕДАНИ

Драг гост наше школе била је и Александра Нинковић Ташић. Она нас је упознала са причама из живота великана српске науке, али и подсетила на важност сопствених корена из којих су, не кријући их и не стидећи их се, изникнули и Пупин и Тесла и Миланковић.

Саму необичност наслова објаснила је ауторка ове изузетне књиге, а ми из рецензије издвајамо делове који баш то и објашњавају:

„Звездоброј је стара српска реч која се могла чути у Врању и његовој околини. Значи – надарено дете, оно које гледа у звезде. Место с погледом ка звездама је оно место с ког су сви бриљантни умови српске науке кренули да се пењу лествицама знања. Посматрајући током ведрих ноћи звездани свод, нису развијали само свој ум, већ и личност. Постајали су добри људи.“

Верујемо да је сваки млад човек у звезде загладан и да у себи носи невероватан потенцијал који се може развити до остварености и пуноће, али само ако не заборави неке важне истине. Оне исте које су биле водиле и великим умовима којима се и данас поносимо.

Са страница ове књиге су проговорили Михајло Пупин, Никола Тесла и Милутин Миланковић, Иван Ђаја и Јован Цвијић. Важно је чути их!

Михајло Пупин

– „Кад сам се пре 48 година искрцао у Касл Гардену, имао сам у џепу свега 5 центи. Уопште, за момка који се одлучио да сам себи крчи пут ка самосталном животу није никаква несрећа бити без новаца, само ако он има у себи довољно снаге да савлада све тешкоће са којима би се сукобио јер ГДЕ ЈЕ ВОЉА, ТУ ЈЕ И УМЕЋЕ!“

– „Дете које гледа у звезде развиће своју машту, али и своју личност и постати добар човек. Ништа не чини човека тако срећним као поштено уверење да је дао све од себе. Нисам ја дошао у Америку као печалбар да зарадим паре. Ја сам дошао са знањем, а знање ми је донело мање, а не обратно. Имање је, дакле дошло као нешто споредно!“

– „Порази су само кратка одморишта за будуће победе. Знање је светлост које осветљава наш пут кроз жвот!“

– „Изузетни људи могу чинити изузетне ствари, али курс судбине једног народа биће увек водјен не само пролазним напорима једног или чак више изузетних људи неког доба, већ истрајном моћи традиција једног народа!“

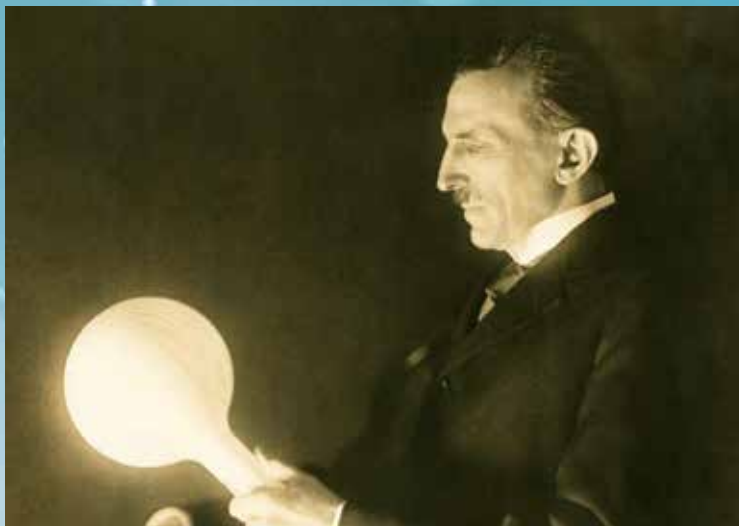
Никола Тесла

– „Већину будних сати посветио сам у размишљању. Сваки напор захтева жртвовање животне енергије. Развијао сам се размишљајући и схватио: **ОД СВИХ СИЛА ТРЕЊА, ОНА КОЈА НАЈВИШЕ УСПОРАВА ЉУДСКИ НАПРЕДАК ЈЕ НЕЗНАЊЕ. ТРЕЊЕ КОЈЕ ПРОИСТИЧЕ ИЗ НЕЗНАЊА МОЖЕ СЕ СМАЊИТИ САМО ШИРЕЊЕМ ЗНАЊА!**“

– „Од свих ствари, највише сам волео књигу. Учио сам туђе језика, проучавао литературу и уметност, провео своје најбоље године у књижницама читајући све што би ми дошло под руку и осетио сам да сам траћио време, али убрзо сам схватио да је то било најбоље што сам икада учинио!“

– „Наше врлине и наши промашаји су неодвојиви, као сила и материја. Кад се одвоје, нема више човека.

А човек је родјен да ради, трпи и бори се. Ко тако не чини, мора пропасти. Двадесет девет последњих дана у месецу је најтеже!“

Иван Ћаја

– „Ни са чијом се отадзбином не треба шалити. То су осећања која се поштују и о којима се не расправља.“

– „Наши школски програми пренатрпани су. То је опште мишљење. Па ипак у њима нема нешто што је најважније и што вреди колико и све остало. То је васпитање. Почевши од основне школе, знање је главно: знати читати, писати и рачунати, знати географију и историју, доцније знати латински (истина не баш много) и друго штошта, па затим долази струка, наука. Све је то лепо, али ипак није довољно. Јер знање не чини човека, већ васпитање.“

ДЕСЕТ ГОДИНА У ШКОЛИ – да ли су се ствари промениле?!

Свет се убрзано мења и ништа га не може зауставити. Све чешиће чујемо људе који као мантру понављају мисао да је у њихове време све било много боље – и живот и музика и људи и држава и.... списак је бесконачан и задира у баш све аспекте нашег живота.

Једна од ствари која се мења јесте и школа, мада понекад нисмо у стању да се измакнемо из вртлога живота у њој и осмотримо све са стране. Можда би нам тада ствари биле много прегледније и могли бисмо да сагледамо предности и мане свих мена кроз које свакодневно пролазимо. У музејима смо видели дрвене клупе, а сви смо чули и за приче о строгом физичком кажњавању. Изгредници су некада стајали у ћошку, остајали на казним часовима после школе, у тежим случајевима клечали на зрнима кукуруза или добијали казнене ударце прутом. Страшно, зар не? Ипак живимо у постлибералном добу и све слободе су нам доступне и само њима тежимо.

Или ипак није тако?

Школа се заиста јесте променила.

И због тога смо о томе разговарали са ученицима НАШЕ школе. Они су дали видјење школства од почетка свог школовања, али су такође размишљали и о томе како ће настава и школа изгледати за десет година. Оно што смо од њих чули је веома искрено, на моменте застрашујуће, али и лепо сведочанство о једном времену које пролази. Надамо се да ће њихови одговори бити довољан подстрек за размишљање и запитаност јер ово јесте тема о којој треба говорити и на којој треба радити.

Колико се школа и школство променило од почетка мог школовања?

-Школство је у протеклих десет година, по мом мишљењу, назадовало. Постоји све мање толеранције и разумевања између професора и ученика. Примарни разлог постојања школства јесте да нам професори пренесу знање, како о области о којој учимо, тако и о животу. Непоштовање, немарност и недолично понашање не треба ни да постоје, а камоли да буду свакодневница. Када би било више труда са обе стране, ученици би радо долазили у школу, а професори на посао. Свако је индивидуа за себе и свако има нешто своје, али сви заједно морамо да се трудимо да будемо најбоља врезија себе. (М.К.)

- Сматрам да се школа (школовање) изузетно променила. Првенствено због озбиљности генерација. (А.К)

- Школство се у последњих десет година променило по начину рада и учења. Многе школе су добиле електронске дневнике и табле са маркерима. Интернет има важну улогу у учењу. Користимо разне сајтове који нам помажу да урадимо домаће задатке. (Т.М.)

- На почетку се све у школи чинило јако досадно, хтео сам што пре да је завршим. Није да се сад не досађујем, али све схватам озбиљније. (А.К)

- У протеклих десет година променили су се само наставници и професори. Приметила сам да се сада мање учи, а заслужи се пролаз за даље школовање. (С.С.)

- Школовање се у претходних 10 година потпуно променило. Када сам тек кренула у образовну установу у мом граду, наша учитељица је захтевала рад и дисциплину. Учитељица је била главна, док су сада у средњој ђаци ти који су главни. Нажалост смо у времену где је професор под притиском родитеља наших дјака који не уче. (Ј.Н)

- На почетку је моје школовање било другачије, приметила сам од стране да смо доста напредовали што се тиче технологије. Наставници у школи су тотално променили начин водјења

сва деца иста и сваког треба третирати нормално, без предрасуда. Ситуацију са он-лине наставом не бих да коментаришем, неко се снашао, неко није...Како ученици тако и професори. (О.С.)

Како предвиђам да ће изгледати школа за 10 година?

– За 10 година ће се променити доста тога, мислим да ће часови бити другачији временски и да ће се оцењивати другачије (А.П.)

– Мислим да ће све бити другачије, надам се да ће се до тад изградити започета сала за физичко васпитање. У тој блиској будућности видим да ће наша школа бити доста напреднија од осталих. (А.К.)

наставе. Ученици се понашају много старије, а наставници више нису строги као некада, у сваком смислу попуштају ученицима.(Д.К.)

– Мој однос према школи и школовању је у почетку био доста несигуран и неодредјен. Нисам знала шта и како треба да се ради, али сам временом постала доста организованије и посвећена ономе што радим. (К.С.)

– Моје школовање се и није толико променило, наравно ако изузмемо сву ту збрку и фаму око короне, онлајн наставе и карантина.(А.Б)

– Ја сматрам да ће школа за 10 година бити мало другачија. Деца ће уместо свеске и оловке носити телефоне и лаптопове као редован прибор.(Р.П.)

– Нисам размишљао о томе, али пошто живимо овде мислим да се неће ништа променити, чак ни фасаде на школама.(Л.С.)

– По мом мишљењу ми смо већ заглупљени интернетом и технологијом. За десет година учитељи неће бити ни близу тако строги као данас и неће тражити од деце да било шта знају већ ће их пуштати да са јако мало знања пролазе школу. Што се тиче наставе - мислим да је неће бити, сви ће бити он-лајн и преко рачунара. (Д.К.)

– За 10 год. Предвиђам да ће школе бити дигиталне. Биће другачије учење.(Ј.Б.)

– Бојим се да мој одговор и неће баш бити позитивног карактер, јер сматрам да ће нови ученици за десет година прећи на онлајн систем што је по мени јако лоше првенствено због њих самих.(А.Б.)

– Школовање ће у будућности бити дигитализовано, сви ђаци ће радити и учити од куће. Сматрам да ће образовање пасти на минимално.(Ј.Н.)

– Моје школовање од почетка до данас се није пуно променило. Променило се само на један мали начин. Променило се то да нисмо ишли у школу него смо школу него смо имали школу код куће (М.П.)

– Моје школовање се доста променило од почетка јер смо искусили и онлајн школовање. Када сам кренула у основној школу нисам могла ни да замислим да ћу имати часове преко телефона и да нећу седети у учионици са другарима него у својој соби.(И.М.)

– У школи фали разумевања између професора и ученика. Некада су ђаци могли све да кажу професорима, а сада је боље ћутати. Нису

КЊИЖЕВНА ПРЕПОРУКА

На 14. литерарном конкурс за најбољу кратку причу, а који организују Фонд „Филип Француски“ и Карловачка гимназија, две ученице наше школе су освојиле друго и треће место. Овогодишња тема је била „Незнанац на путу“. Ми њихове приче са поносом објављујемо и оне су наша овогодишња књижевна препорука.

НЕЗНАНАЦ НА ПУТУ

Буди ме опет исти сан. Мој муж још спава. Двадесет година је од тада прошло, а ови бели зидови ми и даље причају исту причу за лаку ноћ; као подсетник на оно што се збило у мојој глави, мојој машти, а можда је и јава изнедрила истину кроз моју пренапрегнуту свест.

Из далека видела се чета војника. Неми. Без сјаја у очима. Свако зароњен у своје мисли, погнутих глава, одлазили су некуд, ни сами нису знали куда. Гледали су своје чизме прљаве од прашине. Кроз који сат оне ће бити укаљане блатом, а њихове униформе испрљане крвљу њихових непријатеља, сабораца, а можда чак и њиховом. Међу њима марширао је један маркантни војник. Његово држање, високо уздигнута глава, поносно је пркосила времену и условима рата. Ставом је одавао карактер самопоузданог човека, штавише чинио се и арогантним. Док је ћутке марширао, кроз ум су му шетале исте мисли. Зашто иде у овај бој? Зар да пуца на неког само зато што му је речено да је то његов непријатељ? Преко ових немих људи остварују се интереси оних који сада седе на сигурном, док он са овим потпуним странцима маршира право у смрт. Ноћ је била спарна. Нисам палила свећу у кући, само су у њу продирали зраци уличне расвете, и спорадично обасјавали поједине њене кутове. Испред мене је поново чаша напуњена вином. Док сам лагано испијала гутљаје, један за другим, непознат неко, као утвара, лагано је улазио или боље рећи излазио из мене. Не сећам се сасвим тренутка сусрета, само сам чула кораке који одзвањају. Осетила сам струјање ваздуха и видела обресе неке непознате жене како седи испред мене. Било је мрачно, нисам јој могла видети лице, али мени је нешто говорило да је знам читаву вечност. Немо смо се гледале. Њена појава је у мени будила буру емоција, узбуркавала ми крв толико јако, да нисам распознавала у себи да ли ме емоција изазвана њеним присуством плаши или пак изазива жељу за доказивањем и личним суочавањем?

Вином је нисам нудила. Видела је преда мном пепељару препуну опушака, па је себи дала за право да и она припали цигарету. Дим је био густ и јак, гушио је у овој спарној ноћи, увијао се око нас као змија. Коначно је проговорила: „Патиш за њим више него што би требало. Данима већ говориш оно у шта не верујеш. Остварила си свој сан, постала си доктор, радиш на престижној клиници у Паризу. Имаш све што си хтела, па зашто сада

патиш за тим војником? Шта он то и мртав, изазива у теби? Погледи су вам се срели само једном и то се можда десило на јави, а можда је био и сан? Али када мало боље размислим, ти и заслужујеш да патиш због љубави. Иста си као он. Тако арогантна, себична, читав живот си само за себе бринула. И ово сада што осећаш није љубав. Живиш са човеком кога не волиш, пружаш му лажну наду, обмањујеш и себе и њега да си спознала љубав. Љубав је вечна, не познаје лаж, а твој живот је управо такав. Зашто сада плачеш? Да ли си освестила истину?

Нисам више могла да слушам те горке речи, зграбила сам моју чашу с вином и садржај просула по њој. Кроз прозор су се промаљали први зраци сунца. Проклета ноћи, у кући никога са мном нема! Сама сам, а по поду расута срча разбијене чаше и разбијеног огледала у коме се час пре огледала.

Схватила је! Одроз који се те ноћи пројавио као привиђење, била је друга она. Њен алтер его, као свест промолио је своје обличје и претворио у истину коју је тако дуго држала у себи.

Чује се тутанг и топовски удар. Све је било у диму и измаглици. Битка је била дуга и тешка. У једном тренутку војник осети хладно пробадање. Стропошта се на земљу.

Више ништа није чуо око себе, помућене свести, осећао је само бол и лепљиву крв која је истицала из њега пре него је утонуо у вечни сан.

Привиђење у тој тешкој ноћи, тај незнанац кога је на свом путу сећања сусрела, била је она у суочењу са собом. Њено лице прекривено сузама, изобличено од бола, освешћено истином и јавом, било је сведок тренутка његовог нестајања. Ни сама није више била сигурна је ли Он био њено привиђење или пак стварност, коју је удајом за другог човека, а без љубави, тако силно желела да потисне.

АНАСТАСИЈА СЛАДАКОВИЋ

КЊИЖЕВНА ПРЕПОРУКА

НЕЗНАНАЦ НА ПУТУ

„Извините, господине, што Вас пресрећем овако на улици, да ли бисте ми учинили и однели моје писмо кад будете имали прилике?”

Гледао ме је мрко, човек тамне пути и спуштених очију, мршав и, чинило се, уморан.

Просто је - кад немаш више где, а не знаш ни како, ни коме, ухватиш се за последњу сламку.

-”Могу, наравно. Где треба да однесем писмо?”

И ту се ствар закомпликовала.

-”Па, знате...ја не знам.”

Не знам где станује, али није близу.И нећете моћи да се одвезете тамо бициклом. Неће Вам бити довољно да искористите паузу за ручак на послу јер, да је тако, ја бих искористила сваку.

Не знам да ли је откључано на тој адреси, не знам ни да ли на капији стоји поштанско сандуче...Ако га нема, молим Вас вичите.

Из све снаге.Вичите онако како сам ја викала када сам чула да се преселила.

Једно јутро је пошла са њом, попиле су последњи чај и отишле, и ја сад не знам где је, ни са ким... мада слутим ..Слагали су је да је тамо лепше, на тој другој адреси, лепше него у нашој соби.

Ако будете имали прилике, реците јој да се врати. Реците јој да је тешко овде без ње и да сам једва успела да пронађем некога ко ће јој однети моје писмо.Реците да се бојим како нећу више имати прилике, да сам се бојала да ли ће јој и ово уопште стићи.

Реците јој да се све променило. Да нам је кућа већа и другачија. Реците јој да имамо новог пса, да је и стари отишао недуго после ње, ја све мисим пратећи јој траг.

Питајте да ли је још увек боли, да ли плаче ноћу и да ли гледа цртане филмове у десет сати.

Погледајте моје очи, и њене су исте такве.Само срећне.

Реците јој да је правим од папира и од дима.Да се правим да је ту, да је ја као зовем а она као дође.

Да говорим гласно њено име и да се понашам као да ћу људе упознати са мојом сестром.А нећу. Подсетите је кад се једном опет роди, да јој очи поново личе на моје.По њима ћу је препознати. Кад се једном опет роди нека буде ближе него сада.Кад се једном опет роди нека стигне да заврши све пре него што једном опет умре.

И за крај јој реците да нисам љута. Само се тешим како је отишла заварана слатким лажима страшне гошће која нам је тог јутра свратила у кућу. Знам да није. Морала је да оде пре свих нас, као што и ја сада морам да је чекам и тражим, да се претварам, да пресрећем незнанце који ће разумети како да је нађу и понесу јој моје писмо.

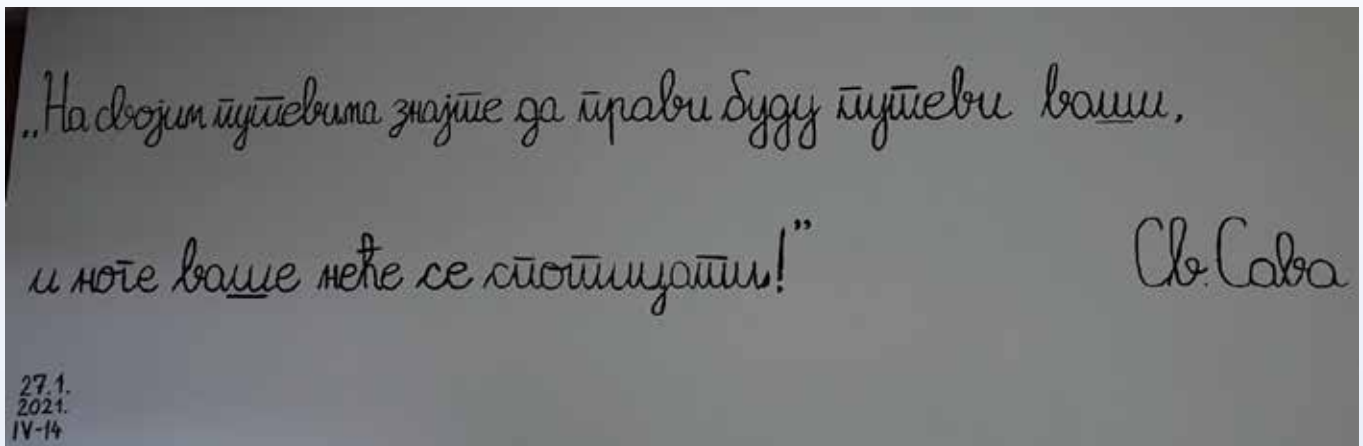
-”Ја сам, девојчице моја, стар и знам где је та адреса, али мораш бити стрпљива. На такав пут човек може ићи само једном и свако мора чекати своје време да пође”.

Насмејала сам се и било ми је јасно.Негде је записано да незнанци не постоје.Препознају се људи - по спуштеним очима, једном осмеху и трептају. По срећи или по тугама. По слутњи коју носе или по ономе за чим трагају.

Негде је било записано да се сретнемо и одједном-више нисмо незнанци. Насмејала сам се јер сам је видела како ми намигује са тог другог, страшног места и знала да је и овај сусрет њен поклон и тајни знак. И било ми је јасно - незнанац више није напознати човек на путу, већ завереник и пријатељ.

МИРЈАНА ВУКСАН

Ученички радови...

О ЈЕДНОМ ТАТИ И ЊЕГОВИМ ЦЕПОВИМА

Како си ти данас?

Је л ти било тешко на послу? Почели су хладни дани а ти никад не носиш џемпере, ја се бринем због тога. И бринем се да ли ти је тешко или си увек тако лепо расположен као што се представљас свима нама.

Је л су твоје сузе слане као и моје? Знам да плачеш кад си сам. Ја знам да су сузе теже кад си сам. А ти их имаш пуне џепове, и зато, ти ниси остарио и ниси се погрбио, него су ти џепови тешки, пуни суза. Па знам ја тата да је то тога.

А шта ако су ти џепови плићи него што мислиш да јесу? Шта ако почне да ти испада туга на све стране? Знам те, ти ћеш их пребацити у торбу, у неку торбу коју не отварамо више. У неку стару на тавану, коју ни ти не

отвараш. Тако се ти бориш са тугом, затвориш је и не отвараш. Људи копају по својим ранама и оне никад не зарасту, а ти не мораш по њима. Ти их лечиш, лечиш, лечиш...и ставиш их у торбу. Стару.

А џепови никад празнији, а никад више у њима.

А џепови да причају одали би те. Знам ја да сузе зато ту и чуваш. Људи знају да причају тата.

Људи знају и да се смеју кад не требају.

Знају да те лажу и гледају у очи, а знају и да лажу и да те не гледају уопште. Да те никад не виде у животу а да лажу. Скромни су ти животи тата. Скромни као твој новчаник, али нису вредни као твоји џепови.

Добар дан, требају ми мушке панталоне.

-Модел?

Да имају плитке џепове.

Како мислите плитке?

Па лепо, мој тата не плаче много.

МИРЈАНА ВУКСАН

Ученички радови...

Ја осећам данас да у мени тече крв предака мојих јуначких и грубих

Родољубље је један леп пут за онога ко се у њему пронађе, где сам и сам увидео и осетио призив који је моја водиља.

Први пут када сам схватио да носим славну српску крв Немањића, који су подизали светиње Божије и који су се Христу приљубили и Небеско царство заслужили; када сам схватио да сам предак славног Карађорђа који је, како је то велики владар Наполеон рекао (парафразирам), да је њему лако бити владар са његовом славном војском, али доле, на југу, постоји један човек који је са својим чобанима, окупивши их, заљуљао темељ моћног Османског царства с трешњевим топовима, скинуо народу окове први пут после пет стотина година. Када сам схватио да сам потомак славних Обреновића који су донели коначну слободу Србији; када сам схватио да носим крв славних војвода Степе Степановића, Живојина Мишића, Петра Бојовића, Радомира

Путника и других који су однели победу у Балканским ратовима и Првом светском рату прешавши целу Албанију зими, без хране и воде! Када смо кроз пакао деведесетих, славно, јако и снажно са поносом направили државу; када смо на Косову, колевци српског народа и Српске православне цркве издржали силу размера шестсто на према један; када смо поносно за време бомбардовања на мостовима стајали, певали, играли и чекали погодак; када смо оборили “невидљиви” Ф-117, када смо то све преживели и када смо до дан данас поносно уздизали чела и били спремни да сачувамо ту част и тај образ! Када сам постао свестан свега тога, моја крв се узбуркала и призвала духове предака.

Ја се због тога осећам поносним и часним, осећам сву крв проливену за победу и истину. Тај понос слабо ко разуме зато се ја, који интензивно слушам и промишљавам историју свога рода, осећам поносним и то свуда истичем; да сам Србин који је у најтежим условима живота и ратовања, пре свега остао Човек!

-један сасвим лични поглед

Размишљање о моди готово увек отвара исте теме. Пре свега тему брзине промена онога што је у тренду и онога што је декаде, а одмах затим и питање унифицираности – потпуног одсуства креативности и духа. Понекад изгледамо као лоше копије неког инстаграм гуруа који нам диктира шта да обучемо и како да живимо. Да ли је толика популарност друштвених мрежа допринела оваквој унифицираности или смо ми, покушавајући по сваку цену бити модерни, једноставно изгубили сопственост и идентитет? И како су неке ствари лако изгубиле вредност? А неке друге опет постале важне, мада нам се чини да у себи немају баш никакве изузетности!?

на модерно и демоде

Без обзира на то шта ми подразумевамо као IN или OUT важно је да знамо да свако има право на свој избор и властити поглед на свет. Никоме не треба судити на основу стила облачења или стила живота.

Али, ако пажљиво прочитате нашу табелу модерних ствари и оних које то нису, сигурни смо да ће вам макар нешто од написаног бити спорно. Али мода је таква. Вртоглаво живи и доминира у једном тренутку, а ми о трендовима размишљамо и, сигурни смо, прихватамо само оно што јесте истинска слика нашег духа. Чак и када су те ствари депласиране и демоде.

IN	OUT
Бити уздигнут	Маркиране ствари
Одвратна искреност око твојих несавршености	Бити добар и лојалан
Осуђивати друге	Помоћи некоме
Претерано показивати атрибуте	Бити свој
Вређање и омаловажавање вршњака	Поштовање осталих
Друштвене мреже	Цвеће и удварање на старомоднији начин
Дрога, алкохол	Здравље
Новац	Срећа
Брз ауто, мотор	Живот
Бити некултуран	Бити поштен
Непристојно облачење	Пристојно облачење
Завидност	Радост због туђе среће
Непоштовање старијих	Поштовање старијих
Пороци	Здрав живот

(- табела је настала као резултат истраживања међу ученицима и посебно је занимљиво да је већина испитаника имала истоветне ставове о правим вредностима које, нажалост, дуго нису модерне.)

Аргументар

РЕДАКЦИЈА:

- ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК – **мр Мила Костић**; - УРЕДНИК – **професорица Тања Петровић**;
 - САРАДНИЦИ – **др Лела Вуковић**, **професорице Зорица Роксандић** и **Весна Шиповац**
 - УЧЕНИЧКА РЕДАКЦИЈА – **Марија Крстић**, **Александар Ковач**, **Александар Берар** и **Лука Славнић**

